

หลวงพ่อในกุฏิ

วัดกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

คำนำ

เรื่องราวที่ถูกเล่าสืบต่อกันมาจากบรรพบุรุษ เป็นหลักฐานแห่งความศรัทธาต่อหลวงพ่อกุญชรในกฎของชาวกุญบุรี เป็นเรื่องราวที่กล่าวถึงความศักดิ์สิทธิ์และอิทธิฤทธิ์ของหลวงพ่อกุญชร ผู้ใดที่มีความเชื่อศรัทธาไม่ว่าจะเป็นด้านใดก็ตาม จะมาบนบานศาลกล่าวขอให้ท่านช่วยเหลือเมื่อความเดือดร้อนรอนไฉนนั้นคลายลง หรือประสบผลสำเร็จในสิ่งที่ขอไว้สมดังใจหมายแล้ว บางทีมาบวช บางทีนำหนังตลุงมาแสดง บางทีนำภาพยนตร์มาฉาย บางทีนำลิเกหรือละครมาแสดงถวาย แล้วแต่คำที่ท่านผู้นั้นได้บนบานเอาไว้

ด้วยแรงศรัทธาในองค์หลวงพ่อกุญชรอย่างแรงกล้า ทางคณะผู้จัดทำจึงได้จัดพิมพ์หนังสือเล่มนี้ขึ้นมา เพื่อเผยแพร่ถึงเรื่องราวชีวประวัติของหลวงพ่อกุญชร อดีตเจ้าอาวาสวัดกุญบุรี และปาฏิหาริย์ต่างๆ ที่ชาวอำเภอกุญบุรี และชาวอำเภอใกล้เคียงได้สัมผัส และบอกเล่าต่อๆ กันมาตั้งแต่ครั้ง ปู่ ย่า ตา ยาย ยังมีชีวิตอยู่ แล้วถ่ายทอดประสบการณ์นั้นให้ลูกหลานได้จดจำไว้

พระมหาชำนาญ เขมมนุโท
รองเจ้าคณะจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
เจ้าอาวาสวัดกุญบุรี

หลวงพ่อกุญ

หลวงพ่อกุญวัดกุญบุรี เป็นเกจิอาจารย์ผู้พิเศษองค์หนึ่งของ
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ หรือเป็นอาจารย์ผู้พิเศษทางภาคใต้ก็ได้ ตาม

หลวงพ่อกุญวัดกุญบุรีเมืองประจวบคีรีขันธ์
เป็นพระเกจิอาจารย์ผู้พิเศษทางภาคใต้

ตำนานและคำบอกเล่ากันต่อๆ มาว่า เดิมท่าน
ชื่อมาก หรือบุญมาก เป็นชาวบักซ์ใต้ แต่ไม่ทราบ
หรือปรากฏแน่นอนว่าท่านมีถิ่นฐานอยู่ที่ไหน ได้มี
เรื่องเล่ากันมาเป็น ๒ นัยด้วยกันคือ นัยหนึ่งว่าเป็น
คนตำบลนาทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร อีกนัย
หนึ่งว่า เป็นชาวหลังสวนนั่นเอง ทั้ง ๒ นัยที่ว่ามานี้ ก็หาได้มีหลักฐาน
ปรากฏชัดเจนแน่นอนไม่ แต่ที่แน่นอนที่สุดนั้นก็คือ ท่านเป็นชาวบักซ์ใต้
แน่นอน หลวงพ่อกุญ มีพี่น้องรวมท้องเดียวกันมาทั้งหมด ๔ คนด้วย
กัน มีพี่ชาย ๒ และพี่น้องสาว ๑ คน ส่วนตัวท่านเป็นลูกคนที่ ๓ ของบิดา
มารดาท่านเกิดในราวปีมะเส็ง พ.ศ. ๒๓๐๔ สมัยแผ่นดินพระเจ้าเอกทัศ
กรุงศรีอยุธยาตอนปลาย พี่ชายของท่านคนหนึ่งชื่ออินทร์ คนรองชื่อม่วง
ส่วนน้องสาวคนสุดท้ายทงนั้นว่ากันว่าชื่อพริ้มเพรา ตระกูลของหลวงพ่อกุญ
เป็นตระกูลที่มีศรัทธาเลื่อมใสในพระพุทธศาสนาเป็นอันมาก

อุปสมบท

ผู้ชายในตระกูล เมื่อมีอายุครบ ๒๐ ปีแล้ว จะต้องบวชกันทุกคน
พี่ชายคนโตที่ชื่ออินทร์ เมื่อได้มีอายุครบก็บวช คนรองที่ชื่อม่วง ครั้นเมื่อ
อายุครบก็บวช หลวงพ่อกุญเองก็บวชเช่นเดียวกัน สันนิษฐานว่า

หลวงพ่อกุญ ในราวปี พ.ศ.๒๓๒๔ หรือ พ.ศ.๒๓๒๕ ใน ๒ ปีนี้
ปีฉลู หรือปีขาล นั้นเอง

แม่ชีสุนทราภรณ์รับบิณฑบาตหลวงพ่อกุญ

ตระกูลของหลวงพ่อกุญทั้ง ๓ พี่น้อง
เมื่อบวชแล้วก็ได้ออกมาเรียนกันมา ตามยุค
ตามสมัย ที่มีการศึกษาอยู่ในสมัยนั้น พอมี
ความรู้พระธรรมวินัยพอที่จะรักษาตัวได้แล้ว
ก็พยายามศึกษาเล่าเรียนในทางเวทกรรมและในทางไสยศาสตร์ และ
วิปัสสนากรรมฐานอีกทางหนึ่งด้วย จนสามารถชำนาญชำนาญแตกฉาน
กันทุกองค์ทั้ง ๓ พี่น้อง แต่ละองค์ล้วนพอที่จะเป็นเกจิอาจารย์ของคลัง
ได้กันทุกองค์ เมื่อได้อยู่จำพรรษาที่วัดเดิมกันมาตามสมควรแล้ว จึงได้
ชักชวนกันเดินธุดงค์ขึ้นมาทางเหนือ พักแรมกันเรื่อยมาตามสถานที่
ต่างๆ ที่นั่นบ้างที่นี้บ้าง แห่งละพรรษาหนึ่งบ้าง จนได้เดินทางมาถึง
เมืองกำเนิดนพคุณหรือบางสะพานในปัจจุบัน พี่ชายองค์ใหญ่ คือ
หลวงพ่อกุญ ทานได้เห็นพื้นที่และทำเลที่นั่นอุดมสมบูรณ์ดีพอที่จะ
พักพิงอยู่อาศัยในที่นั้นได้ ทานจึงขอพักอยู่จำพรรษา ณ ที่นั้น ต่อมา
ทานได้เป็นที่เลื่อมใสของชาวเมืองกำเนิดนพคุณ จนทานได้ถึงการ
มรณภาพอยู่ ณ วัดนั่นเอง ชาวเมืองกำเนิดนพคุณจึงได้ช่วยกันสร้าง
รูปเหมือนของท่านไว้สักการบูชาและปิดทอง ปัจจุบันนี้รูปของท่านได้
ประดิษฐานอยู่ที่วัดเขาโบสถ์ อำเภอบางสะพาน

เมื่อเหลืออีกสองพี่น้อง คือหลวงพ่อม่วงกับหลวงพ่อกุญ หรือ
หลวงพ่อกุญ ทั้งสองก็ได้ธุดงค์กัน ขึ้นมาตามลำดับ จนได้มาถึงถ้ำ
แห่งหนึ่งซึ่งอยู่ระหว่างบานกรูดกับทับสะแก หลวงพ่อม่วงท่านเห็นถ้ำ

เข้าก็พอใจในถ้ำนั้น ท่านเห็นเป็นถ้ำที่สวยงาม จึงได้บอกกับหลวงพ่อกุญ
ซึ่งเป็นน้องชายว่า ขอพักอยู่จำพรรษา ณ ที่ถ้ำนั้น ถ้ำนั้นก็ชื่อถ้ำศิรังศ

รูปหล่อท่านหลวงพ่อกุญประดิษฐานอยู่ในถ้ำ

ในปัจจุบัน ซึ่งอยู่ใกล้กับป่าสถานโคกตาหอม หลวงพ่อกุญอยู่ที่นี่ ได้เป็นที่เคารพนับถือของ
ประชาชนในแถบนั้น ครั้นเมื่อได้ลงลำดับจิตไป
แล้ว ประชาชนทั้งหลายจึงได้พร้อมใจกันปั้นรูป
เหมือนของท่าน ไว้สักการบูชา และได้ประดิษฐาน

อยู่ที่ถ้ำศิรังศนั้นเอง ปัจจุบันถ้ำนี้ได้เป็นวัดในพระพุทธศาสนาแล้ว
ชื่อวัดถ้ำศิรังศ หลวงพ่อกุญมากหรือหลวงพ่อกุญ ท่านเหลือเพียง
องค์เดียวก็ได้จุดธูปเทียนขึ้นมา พักผ่อนรอนแรมจำพรรษาตลอดมา

จนกระทั่งได้เดินทางขึ้นมาถึงเมืองกุยบุรี สมัยนั้นกุยบุรียังเป็น
เมืองอยู่ สันนิฐานว่าอยู่ในราว พ. ศ. ๒๓๔๐ กุยบุรียังมีเจ้าเมืองปกครอง
ในขณะนั้นวัดกุยบุรีกำลังว่างเจ้าอาวาสปกครองวัด เจ้าเมืองกุยบุรี
และประชาชนชาวเมืองกุยบุรีจึงได้ออกรับและอาราธนาให้หลวงพ่อกุญ
ได้รับเป็นเจ้าอาวาสปกครองวัดกุยบุรี

รับเป็นเจ้าอาวาส

หลวงพ่อกุญได้พิจารณาเห็นว่า วัดกุยบุรี นี้เป็นวัดเก่าวัดเก่า
เป็นวัดที่คู่บ้านเมืองมา ก่อน พร้อมทั้งได้เห็นทำเลที่ตั้งวัดอยู่ในที่เหมาะสม
และถูกลักษณะการสร้างวัดมีแม่น้ำกุยบุรีไหลผ่านทางด้านหลังวัด
และตั้งอยู่ไม่ไกลจากหมู่บ้าน ที่พระภิกษุจะต้องออกไปป้อนบาตรใน
เวลาเช้า นับว่าเป็นสัปปายะของผู้อยู่อาศัยถึงจะไม่ไกลจากหมู่บ้านแต่

ก็ปราศจากเสียงอื้ออึงเข้ามารบกวน สมเป็นที่หลีกอยู่ของสมณะผู้ใคร่หาความสงบ หลวงพ่อในกุฏิเป็นผู้ที่ใส่ใจ ในด้านหาความสงบทางจิตอยู่แล้ว จึงได้รับอาราธนาจากเจ้าเมือง และชาวกุยบุรีปกครองวัดกุยบุรีตลอดมา

หลวงพ่อในกุฏิเป็นผู้ที่มีเมตตาจิต ได้ช่วยเหลืออนุเคราะห์ และสงเคราะห์ให้กับคนทุกเพศทุกวัยทุกชั้นทุกหมู่เหล่า ตลอดถึงลูกเล็กเด็กแดงได้รับความป่วยไข้ก็ช่วยพินิจและตมหยูกตมยาให้ ทานช่วยสงเคราะห์ให้ด้วยจิตเมตตา อยู่ตลอดเวลา นับได้ว่าท่านได้เป็นที่พึ่งของปวงชนทั้งหลายจริงๆ เมื่อเป็นดังนี้ ชาวกุยบุรีจึงได้มีหลวงพ่อในกุฏิเป็นสรณะ เพิ่มขึ้นอีกองค์หนึ่ง นอกจากไตรสรณะคมน์

ในสมัยหนึ่ง คนเฒ่าคนแก่เล่ากันว่า ครั้งหนึ่งที่เมืองกุยบุรีนี้ ได้มีโรคระบาดเกิดขึ้นอย่างร้ายแรง ผู้คนล้มตายกันเป็นจำนวนมาก ในสมัยก่อนเรียกกันว่าโรคหาลง ปัจจุบันก็คืออหิวาตกโรคนั่นเอง ล้มตายกันจนใบไม้เหลือง คำว่าใบไม้เหลืองนั้นก็คือ คนโบราณเมื่อมีคนตายแล้วจะต้องนำไปฝังไว้ในป่าช้า แล้วตัดต้นไม้หรือกิ่งไม้ปักไว้ที่หลุมฝังศพ เพื่อเป็นเครื่องหมายพอจำได้ ประชาชนตายเข้าตายเย็นกันทุกวัน หลวงพ่отานก็ได้พยายามช่วยอนุเคราะห์ด้วยการแผ่เมตตาจิต และเจริญพระพุทธมนต์ขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพื่อขับไล่เสนียดจัญไร พรหมทั้งได้ใช้เวทมนต์คาถาอาคมทางไสยศาสตร์ ช่วยบำบัดเป่าให้ชาวกุยบุรีได้ผ่อนคลายและผ่านพ้นจากทุกข์ภัยและมรณภัยไปได้เป็นอย่างมาก

หลวงพ่อในกุฏิท่านเป็นผู้เคร่งครัดในด้านวิปัสสนา ก็มีภูฐานและขำนิขำนานาญคลองแคลวทางด้านไสยศาสตร์ พรหมทั้งเป็นผู้มีเมตตา

ถูกปิดทองทั้งเป็น

จิตอย่างสูง ทั้งเป็นผู้มีวาจาศักดิ์สิทธิ์ อีกด้วย คือเมื่อพูดคำใดแล้วจะต้องเป็นอย่างนั้น เมื่อเป็นดังนี้ชาวเมืองกุยบุรี เมืองคลองวาฬ เมืองปราณ ตลอดจนเมืองใกล้เคียงจึงได้ศรัทธาเลื่อมใสในบุญบารมีเป็นอันมาก เมื่อใดได้รับความทุกข์ก็จะต้องหาโอกาสมาบนบานศาลกลาว ขอให้ช่วยบัดเป่าไหฝนคลายหายจากทุกข์นั้นๆ ครั้นเมื่อได้รับความสำเร็จแล้ว หรือสมความปรารถนาจากที่ตนได้บอกกล่าวต่อหลวงพ่อก็จะตอมานมัสการ และปิดทองที่ตัวท่านเป็นจำนวนมาก จนไม่สามารถที่จะปฏิเสธในการที่ได้บนบาน ของผู้ที่ศรัทธาเลื่อมใสได้ จึงจำต้องยอมให้เขาเหล่านั้นปิดทอง ตามที่เขาได้บนบานเอาไว้ เล่ากันว่าหลวงพ่отานต้องถูกปิดทองทั้งเป็น คือปิดตั้งแต่หัวเข่าของท่านลงไปจนถึงปลายเท้าทั้งสองข้าง ในเรื่องไสยศาสตร์เวทมนตร์คาถานั้นนับว่าหลวงพ่อเป็นผู้มีอาคมขลัง และศักดิ์สิทธิ์เป็นพิเศษของค์หนึ่ง ดังมีเรื่องเล่าว่า

กะเหรี่ยงล่องดี

ครั้งหนึ่ง เมื่อหลวงพ่อยังมีชีวิตอยู่ ได้มีพวกกะเหรี่ยงเดินทางมาขอพักอาศัยค้างคืนที่วัดคันทันหนึ่ง ด้วยความที่หลวงพ่อเป็นผู้ที่มีเมตตาจิตต่อคนทุกชั้นทุกภาษา ท่านก็อนุญาตให้พวกกะเหรี่ยงเหล่านั้นพักพิงอาศัยภายในวัดได้ พวกกะเหรี่ยงในสมัยนั้นนับว่าเป็นผู้ที่มีเวทมนตร์คาถาขลังเป็นอย่างยิ่ง ครั้นเมื่อได้เข้ามาพักพิงอาศัยก็ได้ผูกขางมาให้พักผ่อนภายในวัดแล้วพวกตนก็ต้องหุงหาอาหารกินกันในตอนเย็น ความเป็นคนเกียจคร้านและเชื่อมั่นในอาคมขลังของตน ในการหุงหาอาหารนั้นพวกกะเหรี่ยงได้ใช้เวทมนตร์คาถาที่

ขลังของตน แสดงให้ประชาชน ดูโดยใช้วิธีบังคือเอามีดมาถากหน้าแข้ง
 ของตน เอามาเป็นพื้นหุงข้าว โดยแสดงมนต์บังให้ชาวบ้านได้รู้อย่างนั้น
 ว่าตนนี้เป็นผู้วิเศษ มีอาคมขลังชาวบ้านชาวเมือง ได้ฮือฮากันมาก จึง
 ได้นำความไปบอกเล่าให้หลวงพ่อก ซึ่งท่านได้
 อยู่บนกุฏิของท่านไทรราบ แต่หลวงพ่อกท่าน
 ทราก่อนแล้วว่า พวกกะเหรี่ยงนี้ได้ลองดีกับ
 ท่าน โดยพวกกะเหรี่ยงเหล่านั้นมิได้ถากหน้า
 แข้งของตนเลย แต่ได้ไปถากเอาเสาศาลาของ
 ท่านมาหุงข้าว เมื่อเป็นดังนี้หลวงพ่อกจึงได้คิดจะทรมานสั่งสอนพวก
 กะเหรี่ยงเหล่านี้ ให้รู้สำนึกตนเสียบ้าง ท่านจึงได้รายเวทมนตร์อาคม
 ขลัง นำกะลามะพร้าวไปครอบข้างมาของพวกกะเหรี่ยงไว้หมด ครั้น
 เมื่อพวกกะเหรี่ยงได้พักผ่อนค้างคืนแล้ว รุ่งเช้าขึ้นจะต้องเดินทางต่อไป
 ก็ได้เที่ยวหาข้างมาของตนก็ไม่พบเลยสักตัวเดียว หากันทั่วทั้งบริเวณ
 วัด ก็ไม่พบข้างมา จึงได้ชักชวนกันไปหาหลวงพ่อก ได้เรียนถามว่าข้างมา
 ของพวกตนหายไปไหน หลวงพ่อกจึงตอบว่าเรารู้ว่าข้างมาของพวกเจ้า
 อยู่ที่ไหนแต่เราขอถามพวกเจ้าว่า เหตุใดเจ้าจึงได้กระทำความชั่วช้า
 เลวทรามโดยถากเสาศาลาของเราไปหุงข้าวกันพวกกะเหรี่ยงตอบว่า
 พวกตนมิได้ถาก พวกตนถากหน้าแข้งตนเองต่างหาก หลวงพ่อกจึงได้ชี้
 ให้ไปดู และบอกว่าเรารู้ทุกอย่างถึงการกระทำของพวกเจ้า พวกเจ้า
 กระทำกันแบบนี้ไม่ได้ที่หนาที่หลังอย่าได้กระทำกันอย่างนี้อีกเป็นอันขาด
 ทั้งที่นี่และที่อื่นๆ หลวงพ่อกจึงได้ให้พวกกะเหรี่ยงรับคำปฏิญาณว่า
 จะไม่ทำอย่างนี้อีก หลวงพ่อกจึงบอกว่าข้างมาอยู่ไหน ถ้าไม่รับคำก็จะ

บริเวณศาลาตั้งแนวป่าอยู่ริมเป็นถ้ำและสระน้ำ
 น้ำไหลลงลงในกุฏิอยู่บริเวณหน้าศาลา

ไม่บอก เมื่อโดนไม้นี้เข้าพวกกะเหรี่ยง จึงต้องยอมจำนนและรับปาก กับหลวงพ่อก พวกตนจะไม่ขอลองวิชาที่อื่นเป็นเหตุที่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน และทำให้ของผู้อื่นเสียหาย หลวงพ่อจึงได้ให้พวกกะเหรี่ยง ไปเปิดกะลามะพร้าวที่คว่ำอยู่ตามข้างศาลาดู และบอกว่าช่างมาของพวกเจ้า อยู่ที่นั่นแหละ เมื่อพวกกะเหรี่ยงได้ทำตามที่หลวงพ่อบอก ก็ได้พบช่างมาของตนอยู่ในกะลามะพร้าวนั่นเอง และทั้งอยู่ครบอีกด้วย จึงได้เกิดความเลื่อมใสในหลวงพ่อกเป็นอันมาก ถึงกับยอมยกย่องนับถือ และยอมตนขอเป็นศิษย์ ตั้งแต่นั้นมาพวกกะเหรี่ยงทั้งหลายก็เลิกกันต่อๆ ไปถึงความ

หลวงพ่อกอยู่ ๑๐๐ ปีแล้ว

หลวงพ่อก อยู่เป็นประจำ

ที่หลวงพ่อกได้มีเมตตาจิตและมีเวทมนต์อันศักดิ์สิทธิ์ ต่อมาก็ได้มีพวกกะเหรี่ยงได้เดินทางเข้ามาพักพิงอาศัยที่วัดกุยบุรีเป็นประจำ เมื่อหลวงพ่อกต้องการเครื่องยาสมุนไพรในป่า พวกกะเหรี่ยง ก็ได้ชวนขวายนามาถวาย

วาชากัดดีสิทธิ์

วัดกุยบุรี

บางอย่างได้ เรียกว่ารักษาคนได้ดีทีเดียว วันหนึ่งถึงนั้นได้เที่ยวชุกชนตามสันชาติญาณของสัตว์ เทียบปีนป่ายต้นไม้ขึ้นโน้นรื้อนี้ หลวงพ่อกจึง

เรื่องที่ท่านเป็นผู้มีวาชสิทธิ์นั้น ก็ได้มีเรื่องเล่ากันมาว่า หลวงพ่อกในกุฏิท่าน ได้มีลิงเลี้ยงไวตัวหนึ่ง ท่านได้เลี้ยงไว้ตั้งแต่เล็กแต่น้อย ไม่ทราบว่าได้มีใครนำมาถวายให้ท่าน หลวงพ่อกเลี้ยงไว้จนโตและเชื่องสามารถที่จะใช้ให้ทำงานบางสิ่ง

ใครร้องเรียกให้ลงมา ดังนั้นก็ไม่ยอมลงยังเที่ยวบินป่ายอยู่อย่างนั้น
หลวงพ่อก็เรียกจนรำคาญจึงได้พูดไปว่า เที่ยวบินป่ายไม่ลงมาประเดี๋ยว
ก็พลัดตกลงมาตายหรอก หลวงพ่อกานพูดไปก็มีได้มีเจตนาเป็นอุกศล
แต่อย่างไร ที่พูดไปก็เพราะ ว่าร้องเรียกเสียจนรำคาญ จะด้วยเพราะ
วาทะอันศักดิ์สิทธิ์ของท่าน หรือจะอย่างไรก็ไม่ทราบได้ ดังนั้นกระโดด
โลดเต้นอยู่ได้ประเดี๋ยวเดียวเท่านั้น ก็ได้พลาดและตกลงจากยอดไม้ลงมา
กระแทกพื้นขาดใจตายทันที จะด้วยเพราะชะตาชีวิตของลิงมีเท่านั้น
หรือเพราะว่าเป็นวาทะอันศักดิ์สิทธิ์ของท่าน หลวงพ่อก็ไม่ทราบได้ เมื่อเป็น
อย่างนี้แล้วชาวบ้านชาวเมืองทั้งหลายจึงได้ศรัทธาเลื่อมใสว่า ท่านเป็น
ผู้มีวาทะศักดิ์สิทธิ์ จะทำอะไรก็พยายามมิให้หลวงพ่อกล่าวตำหนิติ
เตียนได้ อันนี้เป็นเครื่องส่งเสริมบารมีของท่านขึ้นอีกเป็นอันมาก

ที่มาของชื่อหลวงพ่อกุฏิก

หลวงพ่อกุฏิกคราวท่านว่างจากการกิจ
ต่างๆ ของวัดแล้ว ท่านจะต้องบำเพ็ญภาวนา
ของท่านอยู่เป็นประจำ เล่ากันว่าบางครั้งท่าน
จะเข้าสมาธิเจริญวิปัสสนาอยู่แต่ในกุฏิของท่าน

ตลอด ๗ วันบาง ๑๕ วันบาง โดยท่านจะไม่ลุกและออกจากกุฏิของท่าน
ไปไหนเลย ด้วยเหตุอันนี้เอง จึงได้มีคำเรียกท่านอีกคำหนึ่งว่า หลวงพ่อกุฏิก
คำที่เรียกว่าหลวงพ่อกุฏิกนั้น ก็มาจากสาเหตุที่ ท่านนั่งสมาธิ
แล้วไม่ออกจากกุฏิ ของท่านไปไหน ชาวบ้านจึงเรียกท่านอย่างนั้นเรื่อยมา
ตลอด คำว่าหลวงพ่อกุฏิกหรือบุญมากตามชื่อเดิมของท่าน จึงได้เลื่อน
หายไป นิยมแต่คำว่าหลวงพ่อกุฏิกกันเท่านั้นจนกระทั่งถึงทุกวันนี้

มรณภาพนั่งขัดสมาธิ

หลวงพ่отานได้อุปการะ วัดกุยบุรี และได้เป็นที่พึ่งอาศัยแก่
ปวงชนทั้งหลาย ได้เป็นร่มโพธิ์ร่มไทร ให้ความอบอุ่นและอุปการะเผื่อแผ่
แก่ผู้ที่ได้รับความทุกข์ทั้งทุกข์กายและทุกข์ใจ ตลอดถึงได้สั่งสอนให้

ประชาชนยึดมั่นอยู่ในคำสอนของพระศาสนา
จนท่านได้เป็นที่เคารพสักการะของปวงชนทั้งหลาย
นับว่าท่านได้อยู่มากจนนั้นปลายแห่งชีวิตของท่าน
ท่านศกดีศีลธีรจนต้องถูกปิดทองทั้งเป็นตามที่กล่าวแล้ว
หลักฐานบางอย่างและคำบอกเล่าจากผู้เฒ่าผู้แก่เล่า
กันต่อๆ มาว่าหลวงพ่отานอยู่มากจนอายุได้ ๑๐๘ ปี

จึงได้ถึงแก่มรณภาพไปตามกฎธรรมดาของสังขาร คือเมื่อมีเกิดก็ต้องมีดับ
จะอยู่คำฟ้าต่อไปไม่ได้แม่แดงคพระสั้มมาสั้มพุทธเจ้า พระองค์ก็ต้องเสด็จ
ดับขันธปรินิพพาน การมรณภาพของหลวงพ่отานในกฎนั้น เล่ากันว่า ท่านได้
มรณภาพแบบนั่งสมาธิแล้วท่านก็สำเร็จไปเลย ด้วยอำนาจแห่งองค์ฌาน
และวิปัสสนาของท่านนั่นเอง ท่านถึงแก่มรณภาพไปเมื่อ พ.ศ. ๒๔๑๒
หรือ ๒๔๑๓ ในต้นรัชกาลที่ ๕ หรือเมื่อประมาณ ๑๓๗ ปีมาแล้ว ด้วยเดชะ
บารมีคุณของท่าน แม้ถึงท่านจะได้ล่วงลับดับจิตไปแล้ว ประชาชนทั้งหลาย
ก็ยังมีความศรัทธาเลื่อมใสและยึดมั่นอยู่ในท่านยังไม่
จืดจาง กลับจะยิ่งแน่นแควนยิ่งขึ้น จึงได้พร้อมใจ
กันปั้นรูปเหมือนของท่านไว้สักการบูชา และได้
บรรจุอัฐิของท่านไว้ภายใน ไหคล้ายกับว่าหลวงพ่отาน
ท่านยังมีชีวิตอยู่ ครั้นอยู่มานานวันเข้า บารมีและอภินิหารต่างๆ ของท่าน
ก็ยิ่งมากขึ้นๆ ตาม ลำดับจนกระทั่งบัดนี้

รูปเหมือนหลวงพ่отาน วัดกุยบุรี
ที่ประดิษฐานอยู่ภายในวัดกุยบุรี

แรงศรัทธา

มิใช่แต่คนชาวเมืองกุยบุรีเท่านั้นชาวจังหวัดประจวบฯ และจังหวัดใกล้เคียง ตลอดถึงกรุงเทพมหานคร ที่ศรัทธาเลื่อมใสในท่าน จะทำงาน หรือประกอบกิจการอันใด จิตใจของเจ้าก็ต้องมีหลวงพ่อบุญเป็นที่ยึดมั่นทั้งนั้น จะออกรถ ถอยรถ เจ็บป่วยไข้ ทำกิจการค้าขาย ทำไร่นา ของหาย ประสบเคราะห์กรรมต่างๆ ในดวงใจของเขา จะขาดหลวงพ่อก็เสียมิได้ จะต้องระลึกถึงหลวงพ่อบ่อย บ่นบนบานศาลกล่าว ให้หลวงพ่อดีช่วยเหลือเขาอยู่เป็นประจำ ครั้นเมื่อหลวงพ่อดีช่วยเหลือคนจนคนยากให้กิจการของเขาสำเร็จ ให้หายจากโรคภัยไข้เจ็บให้โดยผลดีจากการทำไร่นา สมความปรารถนาของเขาแล้ว เขาก็จะต้องมานมัสการและปิดทองหลวงพ่อกันเป็นประจำทุกวัน อันนี้เป็นเครื่องยืนยันได้ว่า หลวงพ่อบุญเป็นผู้ที่ได้แผ่เมตตาจิตส่งเคราะห์ให้กับทุกคนที่ได้ขอความช่วยเหลือจากท่าน ความศักดิ์สิทธิ์ของท่านนั้นจะเห็นได้ว่าปีหนึ่งๆ นั้น ชาวจีนและชาวไทยในตลาดกุยบุรี จะต้องมีการทำบุญถวายข้าวต้มและข้าวเหนียวให้หลวงพ่อบุญเป็นประจำทุกวัน และมาถวายและมาแสดงถวายให้หลวงพ่อบุญชมกันทุกๆ ปี แต่ละอย่างไม่ต่ำกว่า ๓ คืบ เมื่อเสร็จแล้วก็ต้องมีการเปี๊ยกหรือประพูลสิ่งของที่เขานำมาถวาย และบูชาหลวงพ่อบุญได้เงินเข้าส่วนรวม คือสมาคมของชาวจีนครั้งละเป็นแสนๆ บาททุกครั้งไป เพียงแต่ขนมเปี๊ยกที่จารึกชื่อหลวงพ่อบุญนั้นก็เปี๊ยกกันครั้งละไม่ต่ำกว่า ๕-๖ พันบาทอยู่แล้ว นับว่าหลวงพ่อบุญมีได้แผ่เมตตาบารมีปกป้องคุ้มครอง ให้เฉพาะเพียงคนหนึ่งคนใดเท่านั้น แม่แต่ส่วนรวม หลวงพ่อบุญก็ยังได้เป็นผู้มีส่วนได้รวมบุญรวมกุศลกับเขาด้วยอีกเป็นจำนวนมาก

หลวงพ่อบุญรอดเมื่อท่านได้ล่วงลับ ยิ่งนานวันเข้า ก็ยังมีบารมีเพิ่มมากขึ้นๆ ทั้งในด้านอภินิหารและความศักดิ์สิทธิ์ สุดท้ายจะพรรณนาได้หมดสิ้น นอกจากบุคคลที่ได้ขอบบิณฑบาตกล่าวกับท่านแล้ว จึงจะรู้ได้เอง ในที่นี้ฉันมีเนื้อที่จำกัดจะขอเล่าเกี่ยวกับอภินิหารของท่านในครั้งที่ยิ่งใหญ่ อันเกิดแก่ประชาชนทั้งหลาย

พระครูบวรญาณวิมล (หลวงพ่อบุญรอด) วัดบ้านไร่ จังหวัดลพบุรี
ในพิธีแห่เทียนพรรษา ณ วัดบ้านไร่ จังหวัดลพบุรี

อันเป็นสวนรวม ไว่ระดับบารมีของท่านสักเพียง ๒-๓ เรื่อง ในช่วงระยะเวลาที่คนกุยบุรีที่มีอายุ ๖๐-๗๐ ปี จะยังมีความจำและเล่าได้แม่นยำ นั่นก็คือ

น้ำท่วมแต่ไม่เข้ากุฏิ

เมื่อครั้งหนึ่งประมาณ พ.ศ. ๒๔๔๖ หรือ ๒๔๔๗ นั้น ได้มีฝนตกหนัก น้ำเหนือได้ไหลบ่าลงมาท่วมบ้านเรือนของชาวกุยบุรีตอนล่าง หรือที่ชาวบ้านเรียกกันว่าน้ำท่วมใหญ่ของชาวกุย คือ ที่ในตลาดกุยบุรีมีน้ำท่วมสูงขนาดมิดศีรษะ ประมาณ ๒ เมตรเศษ เอาเรือมาพายกันได้ตลอด ท่วมถึงชั้นสองของบ้าน ที่วัดกุยบุรีซึ่งอยู่บนที่สูงก็ท่วมเกือบถึงพื้น นอกชานวัด ท่วมประมาณ ๑ เมตรเศษ พื้นที่ที่ตั้งกุฏิหลวงพ่อก่อนนั้นอยู่ทางทิศใต้ของวัด อยู่ในพื้นที่ที่ต่ำกว่าที่ตั้งวัด "น้ำได้ท่วมกุฏิของหลวงพ่อบุญรอด สูงเลยธรณีประตูของท่านมากขึ้นมาเป็นอันมาก ไม่ต่ำกว่า ๗๐-๘๐ เซนติเมตร แต่น้ำนั้นมิได้เข้าไปในกุฏิหลวงพ่อบุญรอดได้เลยแม้สักหยดเดียว" ลักษณะของกุฏิหลวงพ่อนั้นเป็นฝาผนังก่ออิฐถือปูน แต่บานประตูเป็นไม้ การปิดเปิดก็ไม่สนิทดีพอ ชวน้ำท่วมแล้วไม่เข้ากุฏิหลวงพ่อนั้นเป็นที่น่าอัศจรรย์ และน่าพิศวงเป็นอันมากในบารมีและ

อุณิหารของท่าน ประชาชนต่างก็ได้ท้องน้ำ และพายเรือมาดูกันเป็นจำนวนมาก แม้กระทั่งปัจจุบันบุคคลต่างถิ่น ต่างจังหวัดที่เคยได้รับฟังข่าว อันนี้ก็ยังสามารถเดินทางมาดู และสอบถามความมหัศจรรย์ อันนี้กันอยู่เนืองๆ แม้เหตุการณ์นั้นจะล่วงเลยมาหลายสิบปีแล้วก็ตาม

การแข่งขันเรือยาวชิงถ้วยพระราชทาน

สงครามโลกครั้งที่ ๒

เรื่องอุณิหารของท่านแก่ชาวอุยบุรีอีกเรื่องหนึ่งก็คือ ได้เกิดขึ้นเมื่อประมาณปี พ.ศ. ๒๔๘๘ สมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒ ใกล้จะยุติ (ชาวบ้านชาวเมืองเรียกกันว่าสงครามญี่ปุ่น) ฝ่ายพันธมิตรได้ทิ้งระเบิดสถานที่ต่างๆ ที่สำคัญๆ ของประเทศไทย ตลอดถึงสะพานรถไฟ ซึ่งเป็นหนทางที่ต้องใช้ขนส่งเสบียงอาหารและยุทธสัมภาระในการสงครามของญี่ปุ่น สะพานรถไฟใหญ่ๆ จึงถูกฝ่ายพันธมิตรทำลายจนหมดสิ้น เช่น ราชบุรี เพชรบุรี ปราณบุรี เป็นต้น สะพานรถไฟที่อุยบุรีนี้ก็เป็เป้าหมายที่หนึ่งที่จะต้องทำลายเช่นเดียวกัน ในระหว่างนั้น พอเวลาบ่ายจะมีเครื่องบิน ๒ เครื่องยนต์ มุ่งหน้าบินมาทิ้งระเบิดสะพานรถไฟ หรือโคงอุยบุรีทุกวัน ทิ้งกันอยู่เป็นเดือน ชาวเมืองอุยบุรีต่างออกสันขวัญหายกันทั่ว ต่างก็โศกน่านและบอกกล่าวให้หลวงพ่อกุญได้ช่วยปกป้องคุ้มครองให้ด้วย ต่างคนต่างก็กระเสือกกระสนหาที่กำบัง เพื่อหลบภัยตามสัญชาตญาณแห่งความกลัวภัยของตนในระหว่างที่เครื่องบินกำลังบินวนทิ้งระเบิดอยู่นั้น ได้มีคนจำนวนมากได้เห็นมีพระองค์หนึ่งได้ยืนอยู่บนสะพาน โคงรถไฟทุกวันทีเครื่องบินมาทิ้งระเบิด พระองค์ที่อยู่นั้น

คือหลวงพ่อกุญชรนั่นเอง ท่านไปช่วยปกป้องคุ้มครองสะพานไว้จากระเบิด
ไม่ให้เสียหายสะพานรถไฟอื่นๆ ต้องพังพินาศเสียหายด้วยการทิ้งระเบิด
ของฝ่ายสัมพันธมิตร จนใช้การไม่ได้ทุกสะพาน แต่เดชบุญสะพาน
รถไฟที่กุญชรไม่ได้รับอันตราย ไม่เสียหายเลย ยังใช้การขนส่งได้อยู
ตลอดเวลา เมื่อสงครามยุติเสร็จสิ้นจากการ ทิ้งระเบิดแล้ว หลวงพ่อก
ได้มาเข้าฝันชาวบ้านว่าได้ปกป้องคุ้มครองสะพานโค้งไว้ จนมีระบม
ไปหมด แต่ก็ปกป้องพลาดไปลูกหนึ่ง แต่ก็พยายามช่วยไว้ไม่ให้เสียหาย
คือระเบิดได้ตกลงมาถูกสะพานแต่ไม่ระเบิด ได้กระดอนไประเบิดห่าง
จากสะพานเป็นอันมากจึงทำให้สะพานต้องเสียหาย สะพานรถไฟ
กุญชรรอดออกมา ก็ด้วยเดชบารมีของหลวงพ่อกุญชร ได้ช่วยปกป้อง
คุ้มครองเอาไว้ให้โดยแท้

ไฟไหม้หลังตลาด

เรื่องอุณิหารและมหัศจรรย์ครั้งยิ่งใหญ่ครั้งที่สามคือ เมื่อ
สงครามญี่ปุ่นเลิกได้ไม่นานนัก ขณะฤดูร้อนเดือน ๔ เดือน ๕ หรือ
ในราวเดือนเมษา-เมษา ทางด้านหลังของตลาดกุญชร ทางด้านเหนือใน
สมัยนั้นยังเป็นป่าอยู่ส่วนมาก และทางหลังบ้านหองแถวของตลาดกุญชร
ก็เป็นป่าหนาทึบที่ยาวและแห้ง เพราะเป็นหน้าร้อน ได้เกิดไฟลุกไหม้ขึ้น
จะด้วยเหตุเกิดจากอะไรก็ไม่ทราบได้ ไฟได้ลุกไหม้เข้ามาหาบ้านหองแถว
ชาวตลาดกุญชรซึ่งได้มีคนจีนอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ต่างก็ตื่นตระหนก
ตกใจ ตกตะลึงกันไปหมด ไม่รู้ที่จะทำอย่างไรได้ สมัยนั้นรถดับเพลิงก็
ยังไม่มี ใช้ไฟก็ได้ไหม้เข้ามาทุกที ทั้งชาวจีนและชาวไทยต่างก็ได้บอก
กล่าว ให้คุณพ่อช่วยกันทั้งตลาด คนไทยก็ได้บอกว่า “ขอให้คุณพ่อ

ในกฎียช่วยด้วย” คนจีนก็บอกว่า “คงพอช่วยล้วย ๆ” ทั้งตลาดก็แข็งแ
ไปหมด แต่จะด้วยเดชะบุญบารมีของหลวงพ่อกฎีย หรือเพราะดวง
ชะตาของชาวตลาดกุกุบุรีจะยังไม่ถึงความพินาศปราศจากที่อยู่อาศัย
ก็ไม่ทราบได้ ไฟได้ไหม้ไหม้เข้ามาพอใกล้รั้วของตลาดกุกุบุรีเท่านั้น ก็
เหมือนอย่างมีลมพัดเปลวไฟให้ไกลออกไป และได้มอดดับในที่ลุด

เหตุการณ์ครั้งนี้เป็นที่กล่าวขวัญกันมากทั้งชาวไทยและชาวจีน
แม่เหตุการณ์จะได้ลงเลยมานานแล้ว แต่ยังฝังแน่นอยู่ในจิตใจของ
ชาวกุกุบุรีอยู่มิรู้ลืม.....

ประวัติวัดกุยบุรี

วัดกุยบุรี เป็น วัดที่มีมาตั้งแต่โบราณกาล เดิมชื่อว่าวัดกุย ตั้งอยู่ที่เลขที่ ๔๐๑ หมู่ที่ ๑ ตำบลกุยบุรี อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ติดกับแม่น้ำกุยบุรีฝั่งซ้าย และอยู่ทางด่านทิศตะวันออกของถนนเพชรเกษม (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔)

อยู่ติดกับที่ทำการอำเภอกุยบุรีเก่า ที่ทำการชลประทาน สถานีตำรวจภูธรอำเภอกุยบุรี และสถานที่ทำการเกษตรอำเภอกุยบุรี อยู่ห่างจากสถานีรถไฟกุยบุรีประมาณ ๑ กิโลเมตรเศษ มีถนนหน้าวัดซึ่งทอดจนกริดตัดสูถนนเพชรเกษม ๘๐ เมตร มีหลักฐานที่ดินของวัดตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๖๑๒ เล่มที่ ๗ หน้า ๑๒ อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตามสำเนาโฉนดที่ดินท้ายประวัติของวัดกุยบุรี

พื้นที่และอาณาเขตวัด

สถานที่ตั้ง และอาณาเขต

วัดกุยบุรีเป็นวัดที่มีมาตั้งแต่โบราณกาล เดิมชื่อว่าวัดกุย ตั้งอยู่ที่เลขที่ ๔๐๑ หมู่ที่ ๑ ตำบลกุยบุรี อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ติดกับแม่น้ำกุยบุรีฝั่งซ้าย และอยู่ทางด่านทิศตะวันออกของถนนเพชรเกษม (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔) อยู่ติดกับที่ทำการอำเภอกุยบุรีเก่า ที่ทำการชลประทาน สถานีตำรวจภูธรอำเภอกุยบุรี และสถานที่ทำการเกษตรอำเภอกุยบุรี อยู่ห่างจากสถานีรถไฟกุยบุรีประมาณ ๑ กิโลเมตรเศษ

มีถนนหน้าวัดซึ่งเทคอนกรีตตัดสู่ถนนเพชรเกษม ๘๐ เมตร มีหลักฐาน
ที่ดินของวัดตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๖๑๒ เล่มที่ ๗ หน้า ๑๒ อำเภอกุยบุรี
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตามสำเนาโฉนดที่ดินท้ายประวัติของวัดกุยบุรี

ทิศเหนือ จดถนนเข้าที่ทำการชลประทานกุยบุรี
สถานีตำรวจภูธรอำเภอกุยบุรี ที่ว่าการอำเภอกุยบุรี
เก่า และที่ทำการเกษตรอำเภอกุยบุรี

ทิศใต้ จดที่ดินของประชาชน ซึ่งมีป้อมเชิงเทิน
เทินโบราณของเมืองกุยบุรี อยู่ห่างจากเขตวัดเพียง ๘๐ เมตร และ
จดส่วนหนึ่งของบ่อน้ำมันเซลล์

ทิศตะวันออก จดส่วนหนึ่งของที่ว่าการอำเภอกุยบุรีเก่า อาคารร้านค้า
ของประชาชนที่คั่น ถนนเพชรเกษมกับวัดกุยบุรี และส่วนหนึ่งของบ่อน้ำมัน
เซลล์

ทิศตะวันตก จดแม่น้ำกุยบุรี และที่ดินส่วนหนึ่งของ
ชลประทานกุยบุรีภายในบริเวณของวัดกุยบุรีทาง
ด้านทิศเหนือของวัด เลี้ยวโบสถ์ของวัดไป มีโรงเรียน
ประถมศึกษาอำเภอกุยบุรี ตั้งอยู่ ๑ โรง ประกอบด้วย
อาคาร ๔ หลัง หอประชุม ๑ หลัง อาคารเรียนเด็กเล็ก ๑ หลัง บ้านพักครู
๕ หลัง โรงอาหาร ๒ หลัง และวัดกุยบุรีนี้ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลตำบลกุยบุรี
ทางด้านทิศตะวันออกของวัดมีกำแพงกันตลอดแนวของวัด ทางด้าน
ทิศเหนือของวัด มีกำแพงกันตลอดแนวเขตของวัด ทางด้านทิศใต้มี
กำแพงกันเพียงครึ่งเขตต่อนั้นเป็นแนวรั้วลวดหนามตลอด ส่วนทาง
ด้านทิศตะวันตกมีแม่น้ำกุยบุรีเป็นแนวกันตอด้วยลวดหนามตลอดแนวเขต

การสร้างวัดกุญบุรี

วัดกุญบุรี ประชาชนชอบเรียกกันสั้นๆ ว่าวัดกุญ เป็นที่ตั้งอยู่ศูนย์กลางของชุมชน ในเขตเทศบาล ตำบลกุญบุรีในปัจจุบัน จากการสอบถามของผู้สูงอายุบางท่าน ได้กล่าวถึงวัดกุญบุรีไว้ว่า บริเวณที่ตั้งวัดในปัจจุบันนี้เดิมมีอยู่ ๒ วัด คือวัดกวย ตั้งอยู่ทางทิศเหนือ และวัดกุญบุรีตั้งอยู่ทางทิศใต้ อาณาเขตของวัดทั้งสองจะอยู่ติดกัน ระยะเวลาซึ่งไม่ปรากฏหลักฐานชัดเจน วัดทั้ง ๒ ได้รวมเข้าเป็นวัดเดียวกัน และเรียกกันว่าวัดกุญ บริเวณวัดกวยในปัจจุบันเป็นที่ตั้งของโรงเรียนประถมศึกษาวัดกุญบุรี ส่วนอุโบสถและวิหารของวัดกวยถูกลื้อทำลายจนหมด โบราณวัตถุของวัดกวยที่ยังหลงเหลืออยู่ในปัจจุบัน คือ พระพุทธรูปประทับนั่งปางมารวิชัยทำจากทรายสีแดง (ทรายแดง) ปัจจุบันประดิษฐานเป็นพระประธานอยู่ในพระอุโบสถหลังใหม่ของวัดกุญบุรี แต่ได้มีการฉาบผิวปูนและลงรักปิดทองคำจนไม่สามารถเห็นเค้าเดิม นอกจากนี้ชาวเมืองกุญบุรียังมีความเชื่อเกี่ยวกับบริเวณที่ตั้งของวัดกวยก่อน ที่จะมารวมกับวัดกุญ โดยกล่าวกันว่า บริเวณหน้าวัดกวยมีบ่อน้ำทิพย์อยู่บ่อหนึ่ง เมื่อปีใดฝนแล้ง ชาวเมืองกุญบุรีจะไปขุดบ่อน้ำทิพย์ดังกล่าว และหากขุดพบขอนไม้สีดำอยู่ก้นบ่อเมื่อใดฝนก็จะตกลงมา ความแห้งแล้งก็จะหมดไปในที่สุด ความเชื่อของชาวเมืองกุญบุรีที่มีต่อวัดกวยและวัดกุญดังกล่าวข้างต้น แมวจะเป็นเรื่องที่

ไม่สามารถพิสูจน์ได้ก็ตาม แต่ก็สามารถชี้ให้เห็นถึงความศรัทธาของประชาชนที่มีต่อวัดได้อย่างชัดเจน และวัดทั้ง ๒ ชาวกุยบุรีเรียกว่าวัดพี่น้องมาแต่โบราณ วัดกวยเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของวัดกุยเมื่อใดนั้น ไม่ปรากฏหลักฐานแน่ชัด นอกจากบอกเล่าสืบต่อกันมา และประวัติความเป็นมาของวัดกุยและวัดกวยว่าสร้างขึ้นเมื่อใด ใครเป็นผู้สร้างก็ไม่ปรากฏหลักฐานเอกสารระบุไว้เลย ในการศึกษาประวัติความเป็นมาของวัดกุยบุรีจึงใช้วิธีเปรียบเทียบกับหลักฐาน อื่นๆ กล่าวคือ

๑. ศึกษาเปรียบเทียบประวัติเมืองกุยบุรี เพราะาชุมชนในสมัยโบราณมักจะมีประเพณี หรือมีคตินิยมสร้างวัดขึ้นเป็นศูนย์กลางของชุมชน ไม่ว่าจะเป็นชุมชนขนาดเล็กขนาดใหญ่ระดับเมือง ดังนั้น วัดกุยบุรีซึ่งเป็นศูนย์กลางของชุมชนเมืองกุยบุรีจนถึงปัจจุบันก็น่าจะสร้างขึ้นมาพร้อมกับการพัฒนา หรือการสร้างเมืองกุยบุรี

๒. ศึกษารูปแบบศิลปกรรมจากโบราณวัตถุและโบราณสถานภายในวัด

ประวัติศาสตร์เมืองกุยบุรี

เมืองกุยบุรีเป็นเมืองโบราณที่ปรากฏหลักฐานว่ามีมาแต่อยุธยาเป็นราชธานี ตัวเมืองตั้งอยู่บริเวณฝั่งแม่น้ำกุยบุรีด้านเหนือ มีวัดกุยบุรีเป็นศูนย์กลางเมือง บริเวณเมืองเก่าในปัจจุบันเป็นที่ตั้งของอำเภอกุยบุรี และวัดกุยบุรีก็ยังคงอยู่ในตำแหน่งศูนย์กลางของชุมชนในปัจจุบันด้วย ผลจากการขยายตัวของมนุษย์ตลอดจนถึงการก่อสร้างทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔ (ถนนเพชรเกษม) และการ

สร้างทางรถไฟสายใต้ได้ทำลายหลักฐานต่างๆ ของเมืองกุยบุรีโบราณไปจนเกือบหมด ชาวอำเภอกุยบุรีที่อายุมากได้กล่าววาทบริเวณด้านตะวันออกของวัดกุยบุรีเป็นที่ตั้งของจวนเจ้าเมืองเดิม เมื่อมีการสร้างถนนเพชรได้สร้างผ่านตัวเมืองโบราณ และตัดผ่านบริเวณจวนเจ้าเมืองเดิมด้วย จึงแบ่งบริเวณ จวนเมืองออกเป็นสองส่วนเรียกว่าจวนบนและจวนล่าง นอกจากนี้ยังปรากฏหลักฐานเกี่ยวกับเมืองโบราณอีกอยู่บ้าง คือ ป้อมเชิงเทียน ซึ่งตั้งอยู่ทางด้านใต้ของวัดกุยบุรี ปัจจุบันเป็นสภาพไม่ชัดเจน แต่ยังมีโครงเดิมอยู่บ้าง ป้อมนี้เป็นป้อมทางทิศใต้ของเมืองต่อจากป้อมแห่งนี้ไปทางทิศใต้ประมาณ ๒ กิโลเมตร จะเป็นเส้นทางโบราณที่ใช้เดินทางข้ามแม่น้ำกุยบุรี ปัจจุบันชาวบ้านเรียกว่า ท่าข้าม บริเวณท่าข้ามนี้ใช้เป็นเส้นทางข้ามแม่น้ำกุยบุรีตลอด แม้กระทั่งการเดินทัพพม่าหากเข้ามาทางด่านด่านสิงขรก็จะต้องข้าม ที่จุดท่าข้ามมายังเมืองกุยบุรี และการเดินทางไปยังกรุงศรีอยุธยา จะเห็นว่าเมืองกุยบุรีสร้างขึ้นมาด้วยเงื่อนไขทางยุทธศาสตร์ เป็นหัวเมืองสำคัญในการควบคุมในการเดินทางติดต่อระหว่างหัวเมืองฝ่ายเหนือ และฝ่ายใต้ โดยเฉพาะจะมีบทบาทสำคัญในฐานะเป็นเมืองแรกด่านหน้าสุดที่คอยสกัดพม่าที่ยก เข้ามาตีกรุงศรีอยุธยา หลักฐานทางด้านเอกสารที่กล่าวถึงเมืองกุยบุรีจะเป็นเอกสารในช่วงกรุงศรีอยุธยา ดังนั้นอาจจะประเมินอายุของเมืองกุยบุรีโดยกว้างๆ ได้ว่าเป็นเมืองโบราณที่มีมานานแล้วตั้งแต่ช่วงสมัยกรุงศรีอยุธยา หลักฐานที่เก่าที่สุดกล่าวถึงเมืองกุยบุรีคือ พระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยาฉบับ เยาวเมื่อยสพาน พลิต ซึ่งเขียนในสมัยพระเจ้าปราสาททอง โดยกล่าวเอาไว้ว่า ราวปลายพุทธศตวรรษที่ ๑๙ เจ้าอู่ พระราชโอรสของ

กรุงจีนเดินทางโดยเรือมาเมืองปัตนี จากนั้นได้เดินทางเสด็จโดยทางบก ไปยังเมืองลิคร เมื่อครอบครองและจัดการบ้านเมืองในลิครเรียบร้อยแล้ว เสด็จต่อไปยังเมืองกุยบุรีตามพงศาวดารฉบับนี้จะเป็นชื่อเดียวหรือเมืองเดียวกับเมืองกุยบุรี ไม่ปรากฏหลักฐานแน่ชัด จากการตรวจสอบ พระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยาฉบับอื่นที่ไม่ใช่การบันทึกของชาวต่างชาติ ก็ไม่ พบว่าเมืองกุยบุรีได้มีมานานแล้วตั้งแต่ช่วงสมัยอยุธยาตอนต้น แต่อย่างไรก็ตามเรื่องราวของพระเจ้าอู่ ที่สร้างเมืองกุยบุรีนั้นน่าจะมีเค้า ความเป็นจริงตามที่เล่าสืบต่อกันมา เมืองกุยบุรี ปรากฏชื่อเป็นหลักฐาน แน่ชัดในช่วงสมัยสมเด็จพระนเรศวร พระราชพงศาวดาร ไคกลาวไว้ว่า ณ วันอังคาร ขึ้น ๒ ค่ำ ๕ ปีจอ อัฐศก (พ.ศ.) กรมการเมืองกุยบุรีบอก เขามาว่า พระยาไสยรงค์ ซึ่งให้ไปรั้งเมืองตะนาวศรีเป็นกบฏ หลักฐาน เอกสารดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า เมืองกุยบุรีที่มีอยู่แล้วในช่วงสมัยพระเจา นเรศวร และน่าจะมีก่อนหน้านั้น แต่คงเป็นเพียงเมืองด่านหน้าเล็กๆ พงศาวดารเรียกเจ้าเมืองว่า กรมการเมือง หากเปรียบเทียบกับเมืองตะนาวศรี จะเห็นว่าผู้ครองเมืองตะนาวศรีมีตำแหน่งเป็นพระยา ดังนั้นสถานภาพ ของเมืองกุยบุรีก็คงจะเป็นเมืองหน้าด่านเล็กๆ เมืองหนึ่งเท่านั้น อาจจะ กล่าวได้ว่าเมืองกุยบุรีน่าจะพัฒนาขึ้นเป็นชุมชนระดับเมืองเมื่อกรุงศรี อยุธยาทำศึกสงครามกับพม่าเป็นต้นมา คือ น่าจะมีมาก่อนการเสีย กรุงศรีอยุธยาให้แก่พม่าครั้งที่ ๑ โดยเป็นเมืองหน้าด่านแรกที่จะคอย สกัดทัพพม่าที่เดินทางเข้ามาทางด่านสิงขร และจะต้องข้ามแม่น้ำกุย ที่บริเวณท่าข้ามของเมืองกุยบุรี โดยไม่ใช่เมืองสำคัญทางด้านเศรษฐกิจ และศิลปวัฒนธรรม เมื่อมีการพัฒนาเมืองกุยบุรีขึ้นมาในช่วงนี้แล้วก็น่า

จะมีวัดเป็นศูนย์กลางของชุมชนพรหมกันด้วย เพื่อจะได้เป็นศูนย์กลาง
ด้านจิตใจของชุมชนภายหลังรัชสมัยสมเด็จพระนเรศวรเป็นต้นมา

เรื่องราวของเมืองกุยบุรีไม่ปรากฏชัดเจน เมืองกุยบุรีคงดำรง
สภาพเป็นเมืองในพระราชอาณาจักรกรุงศรีอยุธยาตลอด จนถึง
สมัยสมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๓ (พระเจ้าบรมโกศ) ได้กล่าวถึงเมือง
กุยบุรีไว้ว่า รัชกาล ๑๑๐๙ ปีเถาะ (พ.ศ.๒๒๙๐) พระกุยบุรีออกหนังสือ
เข้ามาว่า พืชทองคำบังเกิดขึ้นที่ตำบลบางสะพาน แขวงเมืองกุยบุรีได้
ส่งทองคำหนัก ๓ ตำลึงเข้าทูลเกล้าฯ ถวายเป็นทองคำ จะเห็นได้ว่า
ในช่วงสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย เมืองกุยบุรีคงจะยกฐานะขึ้นเป็น
เมืองใหญ่มาก อาณาเขตกว้างมากขึ้น และเจ้าเมืองมีตำแหน่งเป็นพระ
นอกจากนี้พงศาวดารยังได้กล่าวเพิ่มเติมว่า ได้โปรดตั้งพระกุยบุรีให้เป็น
พระยาวิเศษสมบัติ แสดงให้เห็นว่าเมืองกุยบุรีมีความสำคัญมากขึ้น
โดยเฉพาะเมืองที่มีแหล่งทองคำสมบูรณ์ ก่อนที่จะเสียกรุงศรีอยุธยา
ครั้งที่ ๒ ในปี พ.ศ.๒๓๑๐ เมืองกุยบุรีคงจะเป็นเมืองที่สำคัญทางยุทธ
ศาสตร์ของอาณาจักรอยุธยาเป็นอย่างมาก เพราะจะเป็นเมืองหน้าด่าน
เมืองแรกที่คอยสกัดทัพพม่าที่จะเข้ามาตีกรุงศรีอยุธยา เรื่องของขุนรอง
ปลัดชู นับว่าเป็นวีรบุรุษไทยที่มีชื่อเสียงโด่งดังมากที่สุดในประวัติศาสตร์
สมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย ไม่แพ้วีรชนค่ายบางระจัน อำเภอบางระจัน
จังหวัดสิงห์บุรี ที่ได้ยอมเสียสละชีวิตและเลือดเนื้อ พลชีพเพื่อชาติไทย
ในสมรภูมิลาวพม่า จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จากการสงครามระหว่าง
ไทยกับพม่า ในปี พ.ศ.๒๓๐๒ พระเจ้าอลองพญาได้สั่งให้ทัพพม่าเข้า
โจมตีเมืองตะนาวศรีและเมืองมะริด ปรากฏว่าตีเมืองทั้งสองได้อย่าง

ง่ายดาย เห็นได้ว่าไทยอ่อนแอมาก ถ้ามหากษัตริย์เข้ามาตีกรุงศรีอยุธยา ก็คงจะได้ชัยชนะ ทางฝ่ายกรุงศรีอยุธยา สมเด็จพระเจ้าเอกทัศก็โปรดให้จัดทัพไทยออกไปรบพม่าที่เมืองมะริด และครั้งนั้นขุนรอนปลัดชู กรมการเมืองวิเศษไชยชาญเป็นผู้วิริยาคมเข้ามาเอาเอกสารราชการสงคราม จึงโปรดให้คุมสมัครพรรคพวกรวม ๔๐๐ คน เป็นกองมาเอาเอกสารราชการสงคราม จึงโปรดให้คุมสมัครพรรคพวกรวม ๔๐๐ คน เป็นกองอาทมาตไปในกองทัพพระยารัตนาธิเบศร์ด้วย (ไทยรบพม่า) กล่าวกันว่าขุนรอนปลัดชูได้ไปตั้งทัพที่กุยบุรีและประกอบพิธีทางไสยศาสตร์ที่วัดกุยบุรี แล้วยกกองทัพอาทมาตไปยันทัพพม่าที่อ่าวหว้าขาว อำเภอเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

วัดกุยและวัดกวยคงจะเป็นศูนย์กลางของเมืองกุยบุรีตลอดมา โดยเฉพาะในช่วงสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย เมื่อเมืองกุยบุรีมีบทบาทมากขึ้นในฐานะเมืองแร่ทองคำ และสถานะภาพของเมืองก็สูงกว่าเดิมมาก วัดทั้งสองก็น่าจะเจริญรุ่งเรืองมากขึ้นด้วยตามลำดับ ในฐานะศูนย์กลางเมือง แต่หลักฐานที่กล่าวถึงสิ่งก่อสร้างในสมัยนั้นเหลืออยู่ในปัจจุบันน้อยมาก โบราณวัตถุที่พอจะยืนยันได้ว่าวัดกุยเป็นวัดที่เก่าแก่และน่าจะมีมาแล้ว ตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาพร้อมกับเมืองกุย คือใบเสมาหินทราย โดยโคลนจากหินทรายแดงฐานล่างจะทำเป็นเศียรสวมกับแท่น ตัวใบเสมาสลักเป็นลายเส้นนูนต่ำธรรมดา ไม่ได้เป็นลวดลายกนกหรือลวดลายอื่นๆ จากลักษณะรูปแบบศิลปะเห็นได้ชัดว่าอยู่ในสมัยกรุงศรีอยุธยา

นอกจากหลักฐานจากใบเสมาแล้ว จากการสำรวจรากฐานของอุโบสถหลังเก่าพบวากอดวยอิฐขนาดใหญ่ การก่อจะใช้วิธีการก่อเรียง

สลักร้างยาว เทคนิคดังกล่าวตลอดจนขนาดของอิฐที่ใช้ น่าจะเป็นลักษณะสิ่งก่อสร้างเดิมที่มีมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา จากหลักฐานที่ปรากฏดังกล่าวมาข้างต้นแล้ว แสดงให้เห็นว่า วัดกุยบุรีนี้น่าจะสร้างมาแล้วในกรุงศรีอยุธยาหรือสมัยอยุธยาตอนปลาย และคงเป็นวัดสำคัญของเมืองกุยบุรีโดยเฉพาะเจ้าเมืองคงจะได้ใช้วัดนี้ประกอบ พิธีงานต่างๆ รวมทั้งการบำเพ็ญกุศลอีกด้วย ในปี พ.ศ. ๒๕๐๐ สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินีในรัชการที่ ๗ เมื่อครั้งพระองค์ยังมีพระชนม์ชีพอยู่ พระองค์ได้เสด็จมายังวัดกุยบุรี มานมัสการและเปิดทองหลวงพ่อบุญในกุฏิศักดิ์สิทธิ์ของวัดกุยบุรีและพระองค์ได้ทรงมีพระราชศรัทธา ใ้สละทรัพย์สินส่วนพระองค์ เพื่อรวมบูรณะและปฏิสังขรณ์วัดกุยบุรีได้อีกจำนวนหนึ่งด้วย วัดกุยบุรีได้มาประสบอัคคีภัยขึ้นเมื่อคืนวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๐๗เพลิงไหม้สิ่งปลูกสร้างและอาคารต่างๆ ที่เป็นกุฏิสงฆ์ หอฉัน หอสวดมนต์ หมดสิ้น คงเหลือแต่อุโบสถศาลาการเปรียญหลังเก่า

สิ่งก่อสร้างที่ถาวรในปัจจุบัน

๑. อาคารกุฏิที่ประดิษฐานองค์หลวงพ่อบุญในกุฏิเก่า สร้างขึ้นในสมัยใดไม่ปรากฏเป็นอาคารก่ออิฐถือปูน หลังคามุงด้วยกระเบื้อง มีประตูเข้าเพื่อประตูเดียว อาคารกว้างประมาณ ๓.๐๐ เมตร ยาว ๕๐๐ เมตร

ปัจจุบันทางวัดได้พยายามบำรุงไว้เป็นสมบัติเก่าแก่ของวัดเพื่อเก็บไว้ศึกษาคนควาต่อไป

๒. วิหาร สร้างขึ้นเพื่อประดิษฐานพระประธานภายในอุโบสถ

หลังเก่า เป็นอาคารทรงไทยประยุกต์ เสาคอนกรีต เสริมเหล็ก ผนังก่ออิฐถือปูน กว้าง ๖.๐๐ เมตร ยาว ๑๘.๐๐ เมตร หลังคามุงด้วยกระเบื้องลูกฟูกลอน เล็กสีแดง พื้นคอนกรีต ยกอาณาสงฆ์ไว้ด้วยไม้เนื้อแข็ง

๓. มณฑปที่ประดิษฐานองค์หลวงพ่อในกุฏิปัจจุบัน สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๐ แบบจัตุรมุข (สี่มุข) เป็นตึกทั้งหลัง หลังคามุงด้วยกระเบื้องเคลือบแดงคันทึลเหลืองเขียว ซอฟ้าใบระกาทางหงส์ประดับ

๔. กระเจกสีเหลือง หน้าปัดทุกด้าน บันลวดลายและลงรักปิดทอง และประดับกระเจกอย่างสวยงาม

๕. อุโบสถหลังใหม่สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๘ หลังคา ๓ ชั้น แบบ ๓ ลด มุงด้วยกระเบื้องเคลือบสีทอง ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๓ และได้ทำการผูกพัทธสีมา เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๔ โดยมีพระสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ สมัยดำรงสมณศักดิ์เป็นพระธรรมคุณาภรณ์ วัดสามพระยากรุงเทพฯ ได้เมตตาเป็นพระประธาน สวดพัทธสีมา ปัจจุบันซอฟต์แวร์ใบระกา ทางหงส์ใหม่ทั้งหมด เพราะของเก่า แตกชำรุดมาประดับกระเจกสีทอง หน้าจั่วทั้งสองด้านบันลวดลายปิดทองคำลองชาดประดับกระเจก บันลวดลายชุมประดูและหน้าต่างหมดพื้น และเสาน้ำหลังบันได และฐานบังรอบอุโบสถขัดหินอ่อน อาคาร อุโบสถกว้าง ๘๐๐ เมตร ยาว ๒๑.๐๐ เมตร

๖. วิหารรอบทิศอุโบสถ จำนวน ๔ หลัง แต่ละหลัง กว้าง ๕๐๐ เมตร ยาว ๗.๕๐ เมตร หลังคา ๒ ชั้น ๓ ลด มุงด้วยกระเบื้องสีทอง ซอฟ้าใบระกา

ทางหงส์ประดับกระจกสีทองหน้าบันและคูหาบันล้าย เสาและพื้นขัด
หินอ่อนทั้งหมด ๕ หลัง สร้างเมื่อ พ.ศ.๒๕๒๖

๗. ศาลาการเปรียญ เป็นแบบทรงไทย อาคาร ๒ ชั้น เป็นตึกทั้งหลัง
หลังคา ๒ ชั้นแบบตรีมุข (สามมุข) กว้าง ๑๒.๕๐ เมตร ยาว ๒๗.๕๐
หลังคามุงด้วยกระเบื้องเคลือบสีแดงแบบสุโขทัย
ซอฟต์แวร์ไฟฟ้า ไบรคา ทางหงส์ประดับกระจกสีทอง หน้าจั่ว
ทั้ง ๓ ด้าน บันลวดลายลงรักปิดทองคำประดับกระจก
เพดานชั้นบนติดดาวลงรักปิดทองคำประดับกระจก
พื้นชั้นบนไม้แดงปนประดู่ส้ม พื้นชั้นล่างขัดหินอ่อน ขานรอบศาลาและ
บันไดขัดหินอ่อน กรองประตูและหน้าต่างทุกช่องมีลวดลายรอง สร้าง
เมื่อ พ.ศ.๒๕๒๒ สิ้นเงิน ๒,๖๐๐,๐๐๐ บาทเศษ (ปัจจุบัน ชั้นบนใช้เป็น
สถานที่ปฏิบัติธรรม ของผู้ที่มารักษาศีลอุโบสถ ส่วนชั้นล่างเป็นศูนย์
อบรมเด็กกอนวัยเรียน)

๘. ศาลาฌาปนสถานและเตาเผาศพ ศาลาเป็นอาคารทรงไทย
หลังคา ๒ ชั้น มุงด้วยกระเบื้องลูกฟูกลอนเล็กสีเขียว ซอฟต์แวร์ไฟฟ้า ไบรคา
ทางหงส์ประดับสีทอง หน้าบันด้านหน้าพร้อมทั้งคูบันลวดลาย อาคาร
เป็นแบบศาลาโถง มีห้องเก็บของด้านหลัง ๒ ห้อง มีเตาเผาศพติดอยู่ที่
มุขด้านหลังปล่องเตาเผาสูง ๒๓.๗๕ เมตรเวทีตั้งศพและบันไดขัดหินอ่อน
พื้นเทคอนกรีต มีอาสนะสงฆ์เป็นไม้เนื้อแข็ง สร้างเมื่อ พ.ศ.๒๕๑๗
อาคารกว้าง ๑๒.๐๐ เมตร ยาว ๒๘.๕๐ เมตร

๙. อาคารโรงครัวของวัด เพื่อใช้ในงานศพศาลาฌาปนสถาน
หลังคามุงด้วยสังกะสี เสาคอนกรีตเสริมเหล็ก กว้าง ๑๔.๐๐ เมตร

ยาว ๒๕.๐๐ เมตร มีห้องเก็บของ ๒ ห้อง มีโต๊ะอาหารหินอ่อน ๒๐ ชุด
พื้นที่คอนกรีต มีห้องน้ำห้องส้วม ๖ ห้อง สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๗

๑๐. อาคารสำรองและอาคารที่พักแขกคอยจุดศพ รวม ๒ หลัง
เทียบกับศาลาฌาปนสถานทั้งด้านซ้ายและด้านขวา อาคารที่พักแขก
กว้าง ๖.๕๐ เมตร ยาว ๒๐.๐๐ เมตร ส่วนอาคารสำรองตั้งศพนั้น
กว้าง ๑๐.๐๐ เมตร มีห้องเก็บของ ๒ ห้อง พื้นที่คอนกรีต อาคารสำรอง
สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๐ อาคารที่พักแขกสร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๓

๑๑. อาคารหอฉันแบบทรงไทยประยุกต์ ซึ่งเดิมเป็นฌาปนสถาน
และเตาเผาศพ ภายหลังได้ทำการทุบเตาศพออก เปลี่ยนแปลงมาเป็น

หอฉัน หลังคามุงด้วยกระเบื้องลอนคู่สีเขียว
โดยยกอาคารคร่อมให้เชื่อมกับหอฉันเก่า รวม
เป็นอาคารแผดติดกันหมด ๓ หลัง พื้นไม้เนื้อ
แข็งและรอบบริเวณหอฉันติดลูกกรงไม้มะคาโมง
ได้ปรับปรุงเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๑

๑๒. กุฏิเจ้าอาวาส เป็นอาคารทรงไทยคู่ อาคาร ๒ ชั้น ๓ ห้อง
กว้าง ๑๑.๐๐ เมตร ยาว ๑๐.๕๐ เมตร เป็นตึกทั้งหลัง มุงด้วยกระเบื้อง
ลูกฟูกลอนเล็กสีแดง พื้นไม้แดง บันไดขัดหินอ่อนปรับปรุงเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๑

๑๓. ศาลาจัตุรมุข เป็นศาลาโถงทรงไทย เสาคอนกรีตเสริมเหล็ก
หลังคามุงด้วยกระเบื้องลูกฟูกลอนเล็กสีเขียว ซอฟ้า ไบระกา หางหงส์
ประดับทั้งสี่ด้านและคันทับันลวดลาย พื้นที่คอนกรีต สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๙
ซึ่งนายเที่ยง นางระเบียบ เปรมปรีดี เป็นผู้สร้างถวาย (ปัจจุบันได้ตกแต่ง
เป็นสำนักงานเจ้าอาวาส)

๑๔. กุฏิสงฆ์ จำนวน ๑๑ หลัง สร้างแบบถาวร
แต่ละหลัง กว้าง ๖.๒๕ เมตร ยาว ๑๐.๕๐ เมตร
อาคาร ๒ ชั้น ๗ ละ ๓ ห้อง ครึ่ง ตึกครึ่งไม้ ๙ หลัง
เป็นตึกทั้งหลัง ๒ หลัง เป็นทรงไทย ๖ หลัง ทรงสากล
๕ หลัง หลังคามุงด้วยกระเบื้อง

ปูชนียวัตถุและปูชนียสถานที่สำคัญในวัด

๑. กุฏิเก่า ซึ่งประดิษฐานองค์หลวงพ่อในกุฏิมาตั้งแต่สมัยเก่า
ไม่ทราบได้สร้างขึ้นเมื่อไรและมีใครเป็นผู้สร้าง ได้สอบถามคนเก่าแก่ผู้
ที่มีอายุ ๘๐ กว่าปี ก็ไม่ทราบว่าสร้างไว้เมื่อไร ปัจจุบันยังเก็บรักษาเอา
ไว้มิได้ทำลาย

๒. พระพุทธรูปเนื้อทรายแดง (ทรายแดง) ซึ่งเคยเป็น
พระประธานอยู่ภายในอุโบสถของวัดกุยและวัดกวยเป็น
พระพุทธรูปประทับนั่งปางมารวิชัย หนาดักกวางประมาณ
๒.๕๐ เมตร สูงตลอดถึงระดับวัดมีประมาณ ๓.๐๐ เมตรเศษ
นับว่าเป็นพระที่เก่าแก่มาก ปัจจุบันทางวัดได้ซ่อมและลงรักปิดทองใหม่
ทั้งสององค์ ไม่สามารถเห็นเนื้อทรายแดงเดิมได้

๓. รูปปั้นหลวงพ่อในกุฏิ ซึ่งเป็นรูปปั้นหลวงพ่อเจ้าอาวาสวัดกุยบุรี
ภายในบรรจุธูปของท่าน (ชื่อเดิมท่านชื่อมากหรือ
บุญมาก) รูปปั้นนี้มีประชาชนเลื่อมใสกันมากทั้ง
ชาวจีนและชาวไทย มีคนกราบไหว้และปิดทอง
กันมากทุกวัน ทั้งคนในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

และต่างจังหวัด ตลอดถึงกรุงเทพฯ ทางวัดได้จัดงานประจำปีปิดทอง
รูปปั้นของท่านทุกปี เริ่มงานในวันขึ้น ๑๓ ค่ำ แรม ๓ ค่ำ เดือน ๕ รวม
งาน ๖ วัน ๖ คืน นับว่าเป็นงานที่ใหญ่ของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ทีเดียว

การพัฒนาและปรับปรุงวัด

เนื่อง จากวัดกุยบุรีเป็นวัดที่ตั้งอยู่ในศูนย์กลางชุมชนในเขตอำเภอ
กุยบุรี และเป็นวัดที่ทางราชการให้เป็นสถานที่ประกอบพิธีกรรมทาง
ศาสนาเป็นประจำ มีประชาชนมาประกอบศาสนกิจแต่ละครั้งเป็นจำนวน
มาก ทางวัดจึงต้องปรับปรุง และทำการพัฒนาอยู่เสมอโดยกระทำได้ดังนี้

๑. จัดการก่อสร้างเสนาสนะขึ้นใหม่ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย
และให้เป็นสัดส่วน ให้มีพอกับจำนวนพระภิกษุสามเณรและเด็กวัด
ซึ่งแต่ละปีจะมีเป็นจำนวนมาก

๒. บำรุงเสนาสนะเก่าแก่ภายในวัดที่ชำรุดทรุดโทรม ให้มั่นคง
พร้อมทั้งต้องมีการรักษาทรวดทรงและให้เป็นเอกลักษณ์ของทาง
ศาสนาอีกด้วย

๓. รักษาความมีระเบียบเรียบร้อยและทำความสะอาดของวัด
อยู่เสมอ

ผลจากการพัฒนาและการปรับปรุงวัดดังกล่าวมาข้างต้น ทาง
ราชการได้เล็งเห็นความสวยงามและความสำคัญของวัด ฉะนั้นในปี
พ.ศ. ๒๕๑๑ ที่ผ่านมาทางราชการได้ยกวัดกุยบุรีขึ้นมาเป็นวัดพัฒนา
ตัวอย่างของจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์

ลำดับเจ้าอาวาสวัดกุนนรี

เท่าที่ทราบพอสังเขป ตามที่สอบถามได้จากท่านผู้มีอายุได้ความ
ดังนี้

๑. พระอาจารย์บุญ พ.ศ.
๒. พระอาจารย์เต็ม พ.ศ.
๓. พระอาจารย์वाद พ.ศ. ๒๔๖๗
๔. พระอาจารย์จันทร์ พ.ศ. ๒๔๖๘-๒๔๘๒
๕. พระอาจารย์สอน พ.ศ. ๒๔๘๒-๒๔๘๕
๖. พระอาจารย์ชุม พ.ศ. ๒๔๘๕-๒๔๘๖
๗. พระครูสุนทรวรญาณ (ทองสุข) พ.ศ. ๒๔๘๖-๒๕๐๕
๘. พระมหากรต ธมฺมธโร ปธ.๕ พ.ศ. ๒๕๐๗-๒๕๐๘
๙. พระยอย พรหมสโร พ.ศ. ๒๕๐๘-๒๕๐๙
๑๐. พระครูสุทธาจารย์คุณ (เกตุ) พ.ศ. ๒๕๐๙-๒๕๑๔
๑๑. พระถาวร ฐานวโร พ.ศ. ๒๕๑๔-๒๕๑๕
๑๒. พระครูประยุตวิธกิจ (สนิท โหรี ปธ.๔) พ.ศ. ๒๕๑๕-๒๕๔๒
๑๓. พระอาจารย์ทรัพย์ กตปุญโญ พ.ศ. ๒๕๔๓-๒๕๔๔
(รักษาการเจ้าอาวาส)
๑๔. พระมหาชำนาญ เขมมนุโท พ.ศ. ๒๕๔๔
(เจ้าอาวาสองค์ปัจจุบัน)

พระครูประยุตวรวิจิ (สนิท ญาณคตุโต ปจ. ๔) อดีตเจ้าอาวาสวัดกุญบุรี
ผู้สร้างความเจริญรุ่งเรืองของวัดกุญบุรีจนถึงยุคปัจจุบัน

พระครูประยุตวรวิจิ (สนิท ญาณคตุโต) ท่านได้
ศึกษาเล่าเรียนพระวินัย และภาษาบาลี สอบได้นักธรรมเอก
และเปรียญธรรม ๔ ประโยค ได้รับสมณศักดิ์เป็นพระครูสัญญาบัตร
ชั้นเอก ได้รับการแต่งตั้งเป็นเจ้าอาวาสวัดกุญบุรี เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๕ ตลอด
ระยะเวลาที่ท่านปกครองวัดกุญบุรี ท่านได้พัฒนาวัดให้เจริญก้าวหน้า
ในทุกๆ ด้าน เช่น ด้านการศึกษา ท่านเป็นเจ้าสำนักเรียนพระปริยัติธรรม
วัดกุญบุรี ส่งเสริมให้พระภิกษุสามเณรได้ศึกษาพระธรรมวินัย ให้การ
อุปการะโรงเรียนวัดกุญบุรี และโรงเรียน ต่างๆ ให้ทุนการศึกษาแก่เด็ก
นักเรียนที่เรียนดีแต่ยากจน ดานงานเผยแพรพระพุทธศาสนา ท่านได้
เผยแพรความรู้ ด้านศีลธรรมของพระพุทธศาสนา ให้แก่นักเรียน อบรม
สั่งสอนพระพุทธานุศาสนิกชน และจัดกิจกรรมในวันสำคัญทางพุทธศาสนา
ด้านการก่อสร้าง ทำการก่อสร้างศาลาการเปรียญ ปรับปรุงอุโบสถ ดาน
สาธารณประโยชน์ มอบเงินให้โรงพยาบาลกุญบุรี สำหรับจัดซื้ออุปกรณ์
การแพทย์ อนุญาตให้ทางราชการ ใช้ที่ดินของวัด เพื่อก่อสร้างห้องสมุด
ประชาชน เป็นต้น ท่านยังทำสาธารณประโยชน์ เพื่อประชาชนอีกมาก
มายท่านเป็นเจ้าอาวาสปกครองวัดกุญบุรีจนถึง วันที่ ๖ พฤศจิกายน
พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงมรณภาพลงด้วยอาการสงบทั้งเพศบรรพชิต

พระมหาชำนาญ เขมมนโท
รองเจ้าคณะจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
เจ้าอาวาสวัดกุยบุรี รูปปัจจุบัน